

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33967
Nom	Nutrició comunitària
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2024 - 2025

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1205 - Grau Nutr.Hum.Diet.	Facultat de Farmàcia i Ciències de l'Alimentació	4	Primer quadrimestre
1211 - Doble Grau en Farmàcia i Nutrició Humana i Dietètica	Facultat de Farmàcia i Ciències de l'Alimentació	6	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1205 - Grau Nutr.Hum.Diet.	26 - Nutrición comunitaria	Obligatòria
1211 - Doble Grau en Farmàcia i Nutrició Humana i Dietètica	1 - Assignatures obligatòries del PDG Farmacia-Nutrició Humanai Dietètica	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
GOZALBO MONFORT, MONICA	265 - Medicina Prev. i Salut Púb., C. Aliment., Toxic. i Med.Legal
LOZANO RELAÑO, MANUEL	265 - Medicina Prev. i Salut Púb., C. Aliment., Toxic. i Med.Legal
MADRID MAÑEZ, ELENA	265 - Medicina Prev. i Salut Púb., C. Aliment., Toxic. i Med.Legal

RESUM

Intervenció Comunitària. Consum responsable. Identificació de problemes nutricionals en la comunitat. Mètodes d'estudi en Nutrició Comunitària. Avaluació en programes comunitaris en Nutrició. Restauració col·lectiva. Informació nutricional al consumidor. Consell dietètic en Atenció Primària.

Des de l'assignatura es pretén incorporar a l'estudiantat en un procés d'educació que comprén un conjunt ampli de sabers, valors, actituds i habilitats vinculades als conceptes de sostenibilitat, contribuint a l'abast i implementació dels Objectius de Desenvolupament Sostenibles (ODS). En l'assignatura es treballaran diferents objectius, així com amb un fort ancoratge en la defensa dels drets humans, la igualtat de gènere i l'apoderament de les dones.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Es recomana haver cursat les matèries d'Estadística, Nutrició i Dietètica.

COMPETÈNCIES (RD 1393/2007) // RESULTATS DE L'APRENTATGE (RD 822/2021)

1205 - Grau Nutr.Hum.Diet.

- Realitzar la comunicació de manera efectiva, tant de forma oral com escrita, amb les persones, els professionals de la salut o la indústria i els mitjans de comunicació, sabent utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació especialment les relacionades amb nutrició i hàbits de vida.
- Reconéixer els elements essencials de la professió del dietista nutricionista, inclosos els principis ètics, responsabilitats legals i l'exercici de la professió, aplicant el principi de justícia social a la pràctica professional i desenvolupant amb respecte envers les persones, els seus hàbits, creences i cultures, amb perspectiva de gènere.
- Reconèixer les pròpies limitacions i la necessitat de mantenir i actualitzar la competència professional, prestant una importància especial a l'aprenentatge, de manera autònoma i continuada, de nous coneixements, productes i tècniques en nutrició i alimentació, així com la motivació per la qualitat.
- Desenvolupar la professió amb respecte envers altres professionals de la salut, adquirint habilitats per treballar en equip.
- Conèixer, valorar críticament i saber utilitzar i aplicar les fonts d'informació relacionades amb nutrició, alimentació, estils de vida i aspectes sanitaris.
- Adquirir la formació bàsica per a l'activitat investigadora, sent capaços de formular hipòtesis, recollir i interpretar la informació per a la resolució de problemes seguint el mètode científic, tot comprnent la importància i les limitacions del pensament científic en matèria sanitària i nutricional.
- Conèixer i manejar la terminologia bàsica de nutrició comunitària.

- Conèixer les organitzacions i els sistemes de salut nacionals i internacionals, així com les polítiques de salut.
- Participar en l'anàlisi, la planificació, la intervenció i l'avaluació d'estudis epidemiològics i en programes d'intervenció en alimentació i nutrició en diferents àrees.
- Dissenyar i realitzar valoracions nutricionals per identificar les necessitats de la població en termes d'alimentació i nutrició, així com identificar els determinants de salut nutricional.
- Dissenyar, intervenir i executar programes d'educació dieteticonutricional i de formació en nutrició i dietètica.
- Col·laborar en la planificació de polítiques alimentaronutricionals per a l'educació alimentària i nutricional de la població.
- Assessorar i consensuar modificacions en la composició del menú i i la forma de preparació de les aportacions dietètiques amb els responsables d'empresa de restauració col·lectiva, restaurants, menjadors socials, menjadors escolars, menjadors d'empresa i cuina hospitalària.
- Estimular i participar en les iniciatives dutes a terme pels mitjans de comunicació social en tema de dieta i salut.
- Conèixer l'aplicació de programes de monitoratge de l'estat de salut des del punt de vista col·lectiu i d'estratègia de control de qualitat nutricional i de seguretat alimentària.
- Estudiar el procés de globalització, de transició nutricional i de desenvolupament social als països en via de desenvolupament com a pauta d'acció en la nutrició comunitària social i internacional.
- Conèixer la diversitat cultural i religiosa com a punt d'acció alimentari.
- Estudiar les diferents comunitats que són acollides al nostre país, com a punt de partida per a l'estudi del patró nutricional dels àpats i de les adaptacions alimentàries que cal tenir en compte d'acord amb les creences religioses.

RESULTATS D'APRENTATGE (RD 1393/2007) // SENSE CONTINGUT (RD 822/2021)

D'acord amb el que s'establix en la matèria d'Alimentació Humana, l'avaluació de l'aprenentatge dels coneixements, competències i habilitats s'efectuarà en forma d'avaluació continuada al llarg del curs.

Es consideraran paràmetres avaluables:

- a) realització de memòries individuals i/o col·lectives d'exercicis relatius a les diferents activitats, en els quals s'avaluarà l'adquisició d'habilitats i actituds definides ad hoc per a la matèria, així com el treball desenrotllat per l'estudiant i l'adquisició de procediments i conceptes bàsics;
- b) prova escrita en la qual s'avaluarà el grau de coneixement general de conceptes teòrics, pràctics i procediments presentats per a cada tema;
- c) actitud de l'estudiant, avaluable a partir de les tasques, tutories i seminaris exposats i debatuts a l'aula.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Nutrició Comunitària. Polítiques Alimentàries.

1.1. Nutrició comunitària. Eixos d'actuació de la Nutrició Comunitària. Funcions del nutricionista comunitari. Sistemes en els quals es recolza la Nutrició Comunitària.

1.2. Polítiques Alimentàries. Estructura organitzativa de les polítiques alimentàries. Elements integrants de les polítiques alimentàries. Sistemes d'informació i vigilància nutricional. Estratègies d'intervenció.

2. Avaluació en Nutrició Comunitària

2.1. Recollida de dades dietètiques en col·lectius.

2.2. Avaluació nutricional de col·lectius específics.

2.3. Tractament de dades nutricionals en col·lectius específics.

2.4. Avaluació, redacció d'informes i propostes d'intervenció comunitària.

3. Educació nutricional

3.1. Educació nutricional. Factors que influïxen en la configuració dels hàbits alimentaris. Procés de canvi de la conducta alimentària. Mètodes educatius.

3.2. Planificació i disseny de projectes d'educació nutricional. Plans, programes i projectes de nutrició comunitària. Fases del cicle del projecte.

3.3. Avaluació de projectes d'educació nutricional.

3.4. Educació nutricional en diferents àmbits d'actuació en col·lectius específics:

- Embarassades
- Infància
- Adolescència
- Adult actiu
- Dones pre-menopaúsicas
- Tercera edat
- Col·lectius vulnerables (discapacitat, col·lectius migrants, menjadors socials)

4. Elaboració de projectes finançables destinats a col·lectius específics

4.1. Disseny i planificació de projectes ajustats a convocatòries públiques i privades de finançament.

4.2. Elaboració de programes destinats a necessitats i col·lectius específics.

5. Pràctiques

5.1. Simulació del disseny, planificació i elaboració d'un projecte finançable destinat a una convocatòria real

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	42,00	100
Pràctiques en aula informàtica	10,00	100
Seminaris	2,00	100
Tutories reglades	2,00	100
Estudi i treball autònom	75,00	0
Resolució de qüestionaris on-line	15,00	0
TOTAL	146,00	

METODOLOGIA DOCENT

Durant les activitats, tant teòriques com pràctiques, s'indicaran exemples d'aplicacions dels continguts de l'assignatura en relació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS).

El desenvolupament de l'assignatura s'estructura en:

Classes teoricopràctiques: Es realitzaran en sessions setmanals d'una o dos hores de duració. En total seran necessàries 42 sessions d'una hora per a cobrir esta faceta docent. En les classes de teoria s'emprarà la classe magistral i la resolució de casos pràctics avaluable. El professor presentarà els continguts més rellevants de l'assignatura, emprant els mitjans audiovisuals necessaris per al desenvolupament àgil i coherent d'estes. El professor deixarà accessible amb suficient antelació en la plataforma de suport a la docència "Aula Virtual", el material necessari per al correcte seguiment de les classes de teoria. Les classes teòriques permeten sobretot l'adquisició de **CONEIXEMENTS**, i contribueixen en menor mesura a l'adquisició de **PROCEDIMENTS I ACTITUDS**. El professor realitzarà un seguiment de l'assistència a estes.

Com a part de les classes teoricopràctiques es podrà demanar a l'alumnat la seua participació en els projectes d'Innovació Educativa que desenvolupe el professorat responsable de l'assignatura.

Sessions pràctiques: Són d'assistència **obligatòria**. Es realitzen en 4 sessions de 2.5 hores de duració cadascuna. En elles es redactarà un projecte amb capacitat per a optar a finançament públic i s'emprarà la metodologia de classe inversa. Les classes pràctiques contribueixen fonamentalment a l'adquisició d'**HABILITATS**, i en menor mesura a la d'**ACTITUDS** i **CONEIXEMENTS**.

Seminaris: Són de **realització i assistència obligatòria** per als alumnes que estiguen matriculats. Es realitzaran 2 seminaris coordinats en el qual l'alumnat dissenyarà una guia dietètica destinada a un col·lectiu triat per ells i consensuat amb el professor, seguint la normativa de seminaris coordinats indicada en la web de la Facultat. L'elaboració del seminari serà supervisada mitjançant tutories, que seran acordades entre el professor i els estudiants. Els seminaris es presentaran per escrit i seran exposats pels estudiants. Després de l'exposició oral s'obrirà un torn d'intervenció de la resta dels estudiants, moderat pel professor. Durant el desenvolupament dels seminaris coordinats es considerarà la inclusió dels objectius específics per a un o diversos ODS.

En el cas dels **alumnes del DG Farmàcia i NHD**, al no tindre grup propi, els seminaris no seran coordinats, sent **també d'assistència obligatòria**.

Tutories: Són d'assistència **obligatòria**, els alumnes acudirán a elles en grups organitzats i seran 2 en total repartides al principi i a final del semestre. La duració de cada tutoria serà d'1 hora. En elles, el professor avaluarà el procés d'aprenentatge dels estudiants d'un mode globalitzat i orientarà als estudiants sobre els mètodes de treball més útils per a la resolució dels problemes que se'ls puguen presentar. S'utilitzarà la metodologia de classe inversa.

AVALUACIÓ

D'acord amb el que s'establix en la matèria de Nutrició Comunitària, l'avaluació de l'aprenentatge dels coneixements, competències i habilitats s'efectuarà en forma d'avaluació continuada al llarg del curs. Es consideraran paràmetres avaluable:

- a) realització de memòries individuals i/o col·lectives d'exercicis relatius a les diferents activitats en aula, en els quals s'avaluarà l'adquisició d'habilitats i actituds definides ad hoc per a la matèria, així com el treball desenrotllat per l'alumnat i el coneixement de procediments i conceptes bàsics;
- b) proves escrites en la qual s'avaluarà el grau de coneixement general de conceptes teoricopràctics i procediments presentats per a cada tema;
- c) actitud de l'alumnat, avaluable a partir de les tutories individuals i col·lectives, classes pràctiques i seminaris exposats i debatuts a l'aula;
- d) assistència a les classes teoricopràctiques;
- e) participació de l'alumnat en els projectes d'innovació docent que involucren a l'assignatura;

L'avaluació es distribuirà com segueix:

- Adquisició de conceptes teoricopràctics mitjançant proves escrites.
- Adquisició de competències mitjançant la resolució de projectes i memòries.
- Les sessions pràctiques en les quals es redactarà un projecte amb capacitat per a optar a finançament públic.
- Preparació de seminaris: treball escrit i exposició. S'avaluarà el contingut científic del treball, i la capacitat d'exposició i debat amb el professorat i entre l'alumnat.
- Assistència a tutories reglades.

Per a aprovar l'assignatura és necessari haver obtingut una **puntuació mínima de 5 sobre 10**.

Avaluació dels continguts teoricopràctics: El resultat d'esta avaluació representarà un màxim del 60% (6 punts sobre 10) de la qualificació final de l'assignatura mitjançant la realització de proves escrites de tipus resposta múltiple i veritable/fals raonades.

Avaluació competències: Contribuirà amb un màxim del 15% (1,5 punts sobre 10) de la qualificació final de l'assignatura, mitjançant el lliurament d'informes individuals i projectes en forma de tasques avaluables.

Avaluació de les sessions pràctiques: La qualificació obtinguda en esta avaluació representarà un màxim del 10% (1 punt sobre 10) de la qualificació final de l'assignatura. Estes sessions s'avaluaran la capacitat de l'estudiant per a implementar els coneixements adquirits en l'elaboració de projectes competitius relacionats amb la nutrició comunitària.

Avaluació del treball interdisciplinari: El seminari realitzat contribuirà amb un màxim d'un 10% (1,0 punt sobre 10) a la nota final de l'assignatura. En la valoració de seminaris es tindrà en compte el treball escrit, exposició, defensa i activitats proposades concorde a la normativa de seminaris coordinats disponible en la web del grau. Es valorarà el nivell de comprensió dels continguts, així com les habilitats per a la seua exposició i discussió.

Avaluació de tutories reglades: Les tutories es qualificaran amb un màxim del 5% (0.5 punts sobre 10). En esta qualificació es tindrà en compte la resolució de les tasques proposades. L'assistència és obligatòria.

La prova escrita ha d'aconseguir una nota mínima de 5 punts sobre 10 perquè la resta dels aspectes avaluables (tasques lliurables, pràctiques, seminaris i tutories) puguen computar per al càlcul de la nota final.

En el cas que l'estudiant supere tutories i seminaris, però no realitze l'examen de teoria, la qualificació serà **No Presentat** en la primera convocatòria del curs, però en la segona convocatòria del curs i següents, la qualificació serà de **Suspens**.

En el cas de suspendre l'assignatura en la **primera convocatòria**, es guardarà la nota obtinguda en el treball interdisciplinari, classes pràctiques i tutories fins a la segona convocatòria.

En el cas de suspendre l'assignatura en **segona convocatòria**, les pràctiques no cal repetir-les durant els dos cursos següents.

En el cas dels **seminaris**, els estudiants repetidors mantindran la nota del semestre i curs durant l'any acadèmic en el qual el van realitzar i els 2 anys posteriors. Transcorregut este termini l'estudiant ha de realitzar de nou els seminaris que li corresponguen. Això no eximix de l'assistència als seminaris.

La participació en els projectes d'Innovació Educativa que desenrotlle el professorat responsable de l'assignatura o que es desenrotllen en el Centre pot incrementar un màxim del 5% (0,5 punts sobre 10) la nota final, sempre que s'haja superat amb més d'un 5 (sobre 10) la nota final de l'assignatura.

La còpia o plagi manifest de qualsevol tasca que forme part de l'avaluació, així com l'ús no declarat o sense permís de ferramentes d'Intel·ligència Artificial, suposarà la impossibilitat de superar l'assignatura, sotmetent-se seguidament als procediments disciplinaris oportuns. Tinga's en compte que, d'acord amb l'article 13. d) de l'Estatut de l'Estudiant Universitari (RD 1791/2010, de 30 de desembre), és deure d'un estudiant abstenir-se en la utilització o cooperació en procediments fraudulents en les proves d'avaluació, en els treballs que es realitzen o en documents oficials de la universitat.

Davant pràctiques fraudulentas es procedirà segons el determinat per el "Protocol d'actuació davant pràctiques fraudulentas a la Universitat de València" (ACGUV 123/2020):

<https://www.uv.es/sgeneral/protocols/c83sp.pdf>

Les sessions pràctiques, les tutories i els seminaris, són d'ASSISTÈNCIA OBLIGATÒRIA i, per tant, NO RECUPERABLES, d'acord amb el que s'establix en l'article 6.5 del Reglament d'Avaluació i Qualificació de la UV per a títols de Grau i Màster. En cas que, per causa justificada, no es puga assistir a alguna d'estes activitats, haurà de comunicar-se amb l'antelació suficient. D'esta manera, el professorat responsable de l'assignatura podrà assignar a l'o l'estudiant una sessió en un altre grup.

La realització de proves escrites es realitzarà concorde al calendari establert pel Centre, sense possibilitat de canvi de data o horari, excepte excepcions de força major sobrevinguda regulades per l'article 9 del reglament d'avaluació i qualificació de la Universitat de València.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Alpers D. Nutrición. 4 edición. Ed Marbán 2003.
- Aranceta Bartrina J. Nutrición comunitaria. 4 edición. Ed. Elsevier Masson. 2023.
- Castillo Hernández, JL. Nutrición Comunitaria: método y estrategias. Ed. Elsevier. 2023.
- Gil A. Tratado de Nutrición. 4 tomos. 2ª edición. Madrid: Acción Médica; 2010.
- Mataix J. Nutrición para Educadores, Díaz de Santos, Madrid; 2005.
- Mataix Verdu J. Nutrición y alimentación humana. 2ª edición (Volumen 1 y 2). Majadahonda: Ergón; 2009.
- Muñoz M, Aranceta J, García Jalón I. Nutrición aplicada y dietoterapia. 2ª edición. Ed Eunsa 2004.
- Serra Majem, L y J Aranceta, Nutrición y Salud Pública: métodos, bases científicas y aplicaciones". 2ª edición. Ed. Elsevier Masson, 2006.